

PhDr. Zuzana Válková: Možnosti indikace univerzálního stadia terciárního vzdělávání v ČR podle dostupných zdrojů

Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze

Bakalářská práce

(Posudek vedoucího)

Kolegyně Válková se u mne poměrně nedávno objevila s tím, že by chtěla napsat bakalářskou práci, v níž by srovnala studium na FTVS (kde absolvovala a dosáhla i na titul po magisterském studiu) a na FHS. Vypadalo to sice velmi zajímavě, ale snažil jsme se ji přesvědčit, že bez uceleného základu pro komparaci jde toto téma za pár měsíců jen těžko zpracovat. A snažil jsem se ji dovést k obecnějšímu záběru – i jako případnému východisku pro další zpracování např. - a to k seznámení s konceptem Trowovým a snahou nalézt pro jeho jednotlivé součásti indikace v existujících informačních soustavách v ČR a natančit možnosti i omezení takového přístupu k analýze českého vysokého školství. A na tomto základě se pokusit o nastínění obecnějších hranic pro zasazení vysokého školství v ČR do některého z Trowových stádií vývoje univerzit. Povedlo se mi ji přesvědčit, aby takto postupovala. Ale nejsem si jist, jestli jsem jí tím fakticky pomohl, protože i s tímto postupem bylo jasné, že v daném času nemůže dojít k ucelenému závěru. Z jednoduchého důvodu – indikací je tolik a metodických problémů při jejich využití ještě víc, takže jejich ucelené zpracování v rámci bakalářské práce není možné.

Na druhé straně je to téma zajímavější vlastně všechny akademické pracovníky na vysokých školách. Ostatně i ve vztahu k tak problematické novele vysokoškolského zákona...

Dr. Válková se do práce pustila s neobyčejnou vervou a také soustavností. Svědčí o tom i mj. 110 pramenů, s nimiž pracovala. A i tak v závěru konstatuje, že jde o neúplné řešení zkoumané problematiky.

Zároveň ale dospěla k některým důležitým obecnějším poznatkům. Nejdůležitější je zřejmě zjištění, že aplikace Trowova konceptu je pro praxi českého vysokého školství vlastně předčasná. A na to navazující poznatek, že podle Trowova schématu jde v ČR o nezařaditelnou podobu vysokého školství: podle některých charakteristik – např. podle podílu věkových skupin vstupujících do terciárního vzdělávání – je sice české vysoké školství ve fázi univerzální, nicméně i uvedené (a neúplné) náhledy na další kritéria podle Trowa hovoří o výrazné nevyrovnanosti vnitřních charakteristik českého vysokého školství. Jsou v něm prvky univerzální, masové i elitní fáze vývoje terciárního vzdělávání současně.

Tato spleť má mnoho souvislostí. Nabízí se otázka (třeba i pro kandidátku obhajoby): kam by vlastně mělo vysoké školství v ČR směřovat? Právě na základě náhledu na vnitřní dispozice a mechanismy soustavy, která o nějaké zaměření možná usiluje. Nabo jinak: které ze zjištění považuje autorka za stěžejní pro další možný vývoj vysokého školství v ČR?

Nepředpokládám, že kolegyně podá na tuto otázku vyčerpávající odpověď. Pokouší se o ni „pluky“ odborníků a kde nic tu nic. Na druhé straně ale předvedla tak solidní práci, že si možná i sama takovou otázku mohla položit.

Kromě toho se nabízí další otázka – ta původní, s níž Dr. Válková sama přišla: šlo by volně srovnat studium na FHS a FTVS? I třeba s použitím některých indikací podle Trowa? To je ale otázka vlastně k diskusi mimo rámec obhajoby, protože jsem ji přemluvil, aby toto téma nezpracovávala.

O tom, že jde o práci, která je vhodná k obhajobě, nemůže být myslím sporu. Takže ji doporučuji a navrhuji ocenit jako výbornou.

Libor Prudký

Praha, 7.9.2017